

- > nog een tikje strenger weet te maken, met meer rekenen en taal en minder vrijblijvende vorming – zoals hij bepleitte in deze krant – dan is dat „geen geringe prestatie”, oordeelt Henk Pijlman, collegevoorzitter van de Hanzehogeschool Groningen. „Hoe armzalig zijn agenda in het hoger onderwijs verder ook is”.

Ronald, zegt goedgevriend Jan van Coeverden, wil altijd winnen. Robbert Dijkgraaf, president van de KNAW: „Je ziet dat bij Ronald de overstap naar de politiek totaal is. Hij wás wetenschapper, hij is nu politicus.” In beide, zo bevestigen al zijn kennissen, wil hij het hoogste bereiken.

Dat hoogste is in de ogen van Plasterk in elk geval niet op het ministerie de rode loper uitrollen voor de belangenclubs, zoals CDA-voorganger Maria van der Hoeven deed. Zijn taakopvatting is voornamer. In de Trêveszaal bestuurt Ronald Plasterk het land. In de woorden van Sybolt Noorda, voorzitter van universiteitenvereniging VSNU: „Plasterk is een collegiale minister in een kabinet dat vooralsnog niets doet aan het hard achteruitkachelende hoger onderwijs.”

De contouren van zijn strategie zijn inmiddels duidelijk. Plasterk heeft gekozen voor strikte loyaliteit aan partijleider en vicepremier Bos, bevestigt ook goede vriend Jan van Coeverden. Bos is de man die hem zijn politieke loopbaan gunde. Tegelijk hoeven zijn directe concurrenten, de andere bewindspersonen van de PvdA, niet te rekenen op zomaar een gunst.

Collega-minister Van der Laan bijvoorbeeld betaalt graag mee aan een verhuizing van de Amsterdamse Rietveld Academie naar Bos en Lommer, een van zijn moeilijke wijken. Maar Van der Laan kon de vlag nog niet uitsteken, omdat cultuur- en onderwijsminister Plasterk aarzelde om met de rest van het geld over de brug te komen. Desgevraagd ontkent Plasterk dat hij het succes van een collega wil dwarsbomen, en zegt nu samen met Van der Laan 2 ton voor het project te reserveren. Succesvolle optredens van Frans Timmermans, de PvdA-staatssecretaris die medeverantwoordelijk is voor het internationaal cultuurbeleid, zitten Plasterk niet lekker, zo zeggen belangenbehartigers uit de cultuurwereld. Ze vertellen over kansloze pogingen om via Plasterk iets gedaan te krijgen bij Timmermans. Ze zagen graag een paviljoen dat in New York de vierhonderdjarige relatie met Amsterdam verbeeldt, naar Nederland verhuizen. Plasterks commentaar: „Dat regel je zelf maar.”

Plasterk, benadrukken zijn fans, zet vooral in op het politieke spel in de zeshoek en de ministerraad. In dit eminente gezelschap wil hij een gezaghebbende positie verwerven. Met slimme, originele opmerkingen. Om goed beslagen ten ijs te komen in de zeshoek, onderhoudt hij zijn contacten bij de vakbond. Tegelijk gaat hij graag in op de intellectuele uitdagingen waar een minister als Hirsch Ballin (Justitie, CDA) zijn collega's voor plaatst. Als hij de ervaren en onafhankelijk opererende Donner (Sociale Zaken, CDA) van leer hoort trekken, zegt een vertrouweling van Plasterk, dan is hij daar een beetje jaloers op. Dat wil hij ook.

Maar zijn ambtenaren hebben daar niks aan. Dat levert geen extra geld op, zegt voormalig directeur-generaal cultuur Jan Riezenkamp. „Besturen moet je vergelijken met een fruitmachine. Er moeten drie aardbeien op een rijtje staan. Ik zag het ook bij Riezen. Dit soort cognitief sterke ministers concen-